

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201826
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121201826.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcov: 1/ K. B., nar. XX.X.XXXX, bytom L. 3, XXX XX J., 2/ A. B., nar. X.X.XXXX, bytom L. 3, XXX XX J., právne zastúpených JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53255 739, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 4.368,75 eur a o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/36/2021-86 zo dňa 3. februára 2022, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný má vo vzťahu k žalobcom v. 1. a v 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy; § 2 písm. a), § 4 ods. 1, ods. 2, zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 7/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 657, § 658 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa žalobou doručенou súdu dňa 4.3.2021 domáhali voči žalovanému určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a zaplataenia primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 4.368,75 eur.

4. Svoju žalobu odôvodnili tým, že s právnym predchodcom žalovaného, Všeobecnou úverovou bankou. a.s., uzavreli Zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 20.6.2006 (ďalej len Zmluva). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 4.315,21 eur (130.000,- Sk), ktorý mali splatiť 60 mesačnými splátkami vo výške 111,70 eura (3.365,12 Sk), s úrokom 18,9 %, RPMN: 9,54 %, konečnou splatnosťou: 20.6.2011. Právne predchodcovi žalovaného na predmetný úver uhradili 1.564,96 eur. Z listu adresovanému zamestnávateľovi, zo dňa 11.12.2014 sa dozvedeli, že pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku na žalovaného dňa 14.2.2011. Žalovanému doposiaľ na predmetný úver uhradili sumu vo výške 7.119,- eur. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva

o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. RPMN vyjadruje celkové ročné náklady na pôžičku. RPMN zahŕňa úroky, poplatky aj prípadné poistenie. RPMN má vyjadrovať číslo, ktoré má umožniť spotrebiteľovi lepšie vyhodnotiť výhodnosť alebo nevýhodnosť poskytovaného úveru. RPMN je vzhľadom na poplatky a ostatné náklady spotrebiteľa súvisiace so spotrebiteľským úverom vždy vyššia ako úroková sadzba úveru dohodnutá v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Ak je ročná úroková sadzba úveru dohodnutá ako v predmetnej zmluve vo výške 18,9 %, nemôže byť RPMN v nižšej výške ako je 18,9 %, no v danej zmluve bola dohodnutá RPMN vo výške 9,54 %, čo nezodpovedá skutočnosti. Skutočná výška RPMN je viac ako dvojnásobok RPMN uvádzanej v Úverovej zmluve. Vzhľadom na čl. 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS sa domnievajú, že RPMN, ktorá nezodpovedá skutočnosti a požiadavkám komunitárneho práva na ochranu spotrebiteľa, je nekalou podmienkou. Keďže ide o nekalú podmienku, je neplatná, a preto ako keby ani nebola v predmetnej zmluve uvedená. Ide o klamlivý, nesprávny a zavádzajúci údaj. Úverová zmluva neobsahuje údaj o RPMN, preto podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch, nemôže veriteľ požadovať od spotrebiteľa úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere a z tohto dôvodu je úver v Úverovej zmluve považovaný za bezúročný a bezpoplatkový.

5. Žalobcovia si zároveň uplatnili nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Na základe úverovej zmluvy im bol poskytnutý úver vo výške 4.315,21 eur (130.000,- Sk). Pôvodnému veriteľovi na predmetný úver uhradili sumu 1.564,96 eur a žalovanému sumu 7.119,- eur. Keďže mali za to, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, žalovaný sa na ich úkor bezdôvodne obohatil o sumu 4.368,75 eur (úver 4.315,21 eur - 1.564,96 eur úhrada pôvodnému veriteľovi = 2.750,25 eur). Úhrada žalovanému 7.119,- eur - 2.750,25 eur suma do istiny = 4.368,75 eur. Primerané finančné zadosťučinenie požadovali vo výške 4.368,75 eur, ktorá pozostáva zo sumy, ktorú žalovanému a jeho právnenému predchodcovi preplatili nad istinu úveru.

6. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a navrhol ju v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že podľa Prílohy k zákonu o spotrebiteľských úveroch sa ročná percentuálna miera nákladov počíta podľa nasledovného vzorca: $r = (F/P)1/T - 1$, kde r je neznáma, ktorá vyjadruje ročnú percentuálnu mieru nákladov, F predstavuje budúcu hodnotu podľa § 2 písm. c) zákona, P predstavuje súčasnú hodnotu, t.j. nominálnu hodnotu poskytnutého úveru, a T predstavuje časové obdobie splácania úveru. Uvedený vzorec na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov nezohľadňoval celkové náklady spotrebiteľa na úvere vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Veritelia mali ale uloženú povinnosť vychádzať pri výpočte práve z tohto vzorca. Uvedená nezrovnalosť bola zhojená až zákonom č. 264/2006 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Ten ale nebol v čase uzavretia Zmluvy účinný a právny predchodca žalobcu bol povinný pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov uplatniť vyššie uvedený vzorec. Nie je teda možné súhlasiť s tvrdením žalobcov, že „ak je ročná úroková sadzba úveru dohodnutá ako v predmetnej zmluve vo výške 18,9 %, nemôže byť RPMN v nižšej výške ako je 18,9 %, no v danej zmluve bola dohodnutá RPMN vo výške 9,54 %, čo nezodpovedá skutočnosti.“ Žalovaný zastáva názor, že ročná percentuálna miera nákladov uvedená v Zmluve je zohľadnením zákonnej požiadavky na túto náležitosť. Žalobcovia nepredložili výpočet RPMN, ktorý by sponchyboval jej správnosť. Len tvrdenie o tom, že tento údaj je nesprávny, keďže je nižší ako dojednaná úroková sadzba, podľa názoru žalovaného nepostačuje na preukázanie nesprávnosti tohto údaju, najmä s akcentom na vyššie uvedené skutočnosti.

7. Čo sa týka primeraného finančného zadosťučinenia nebolo žiadnym súdom konštatované, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí flexipôžičky, č. XXXXXXXXXXXXXXXX je možné považovať za bezúročný a bez úrokov. Nedošlo teda k naplneniu predpokladu § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej aj len „ZoOS“). Žalobu preto v časti o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia považoval nateraz za podanú predčasne. Požiadavka žalobcov na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 4.368,75 eur je neopodstatnená a v plnom rozsahu nedôvodná. Spôsob výpočtu uplatnenej sumy, kedy žalobcovia požadujú priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie vo výške, ktorá zodpovedá rozdielu medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a úhradami žalobcov považuje za ničím neodôvodnené a nemajúce základ v žiadnom ustanovení zákona. Žalobcovia sa preukázateľne dostali do omeškania s plnením svojich zmluvných povinností, kedy opakovane neplnili napriek snahe žalovaného o zmierlivé riešenie jeho dlhu. Konanie

žalobcov nemožno považovať za morálne a čestné, a preto je absurdné, ak by takémuto konaniu bola poskytnutá súdna ochrana. Nakoľko žalobcom boli na základe Zmluvy poskytnuté finančné prostriedky, ktoré žalobcovia dobrovoľne neuhradili, priznaním finančného zadosťučinenia žalobcom, by došlo k vybočeniu z medzí ochrany spotrebiteľa a k aprobovaniu konania, ktorým sa žalobca snaží zneužiť svoje postavenie a ustanovenia zákona upravujúce ochranu spotrebiteľa a získať tak pre seba neoprávnený majetkový prospech. Takémuto konaniu podľa názoru žalobcu nemožno poskytnúť súdnu ochranu. Z uvedeného sa možno dôvodne domnievať, že žalobcovia sofistickým spôsobom zneužívajú inštitút ochrany spotrebiteľa, kedy sa rozhodol riadne neplniť svoje zmluvné povinnosti a zároveň si bude voči svojim veriteľom uplatňovať primerané finančné zadosťučinenie. Ak súd na základe takéhoto konania prizná žalobcom právnu ochranu, de facto vytvorí úzus, na základe ktorého je pre dlžníka výhodné porušovať zmluvné povinnosti, nakoľko tak môže získať materiálny prospech. Takémuto konaniu by preto podľa názoru žalovaného zo strany súdov rozhodne nemala byť poskytnutá právna ochrana.

8. Záverom žalovaný uviedol, že Okresný súd Prešov dňa 16.10.2017, v konaní vedenom pod sp.zn. 1OdK/141/2017, vyhlásil na majetok žalobcu v 1. rade konkurz a zároveň ho zbavil všetkých dlhov, ktoré je možné uspokojiť iba v konkurze v rozsahu v akom nebudú upokojené v konkurze. Dňa 10.01.2018 správca preskúmaním pomerov žalobcu v zmysle ust. § 166i zákona o konkurze a reštrukturalizácii nezistil žiadny majetok a konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu, v zmysle ustanovenia § 167v ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii oznámil, že konkurz na majetok žalobcu končí. Domáhať sa priznania finančného plnenia po ukončení konkurzného konania považuje žalovaný za prinajmenšom podozrivé a účelové, nakoľko podľa jeho názoru žalobca v 1. rade zámerne čakal na ukončenie konkurzného konania a v krajnom prípade je takéto konanie možné vyhodnotiť ako nepoctivý zámer dlžníka. Je tiež potrebné uviesť, že dlhy žalobcu v 1. rade nezanikli, len sa stali nevymáhateľné a akékoľvek priznané finančné plnenie, by mal žalobca v 1. rade použiť prednostne na uspokojenie svojich veriteľov. O takomto postupe žalobcu v 1. rade mal však žalovaný oprávnené pochybnosti. Žalovaný pre úplnosť dodal, že v prípade, ak pristúpi k podaniu návrhu na zrušenie oddĺženia (prípadne k tomuto kroku pristúpi iný veriteľ) a v konaní bude úspešný, zrušením oddĺženia sa oddĺženie žalobcu nielen že stane voči všetkým veriteľom neúčinné a pohľadávkam veriteľov sa v plnom rozsahu obnovuje ich pôvodná vymáhateľnosť aj splatnosť (pričom takéto pohľadávky sa nepremlčia skôr ako uplynie desať rokov od zrušenia oddĺženia), ale zároveň bude žalobca opätovne oprávnený domáhať sa oddĺženia konkurzom alebo splátkovým kalendárom najskôr po uplynutí desiatich rokov. Žalovaný považuje kroky žalobcu v 1. rade prinajmenšom za neuvážené a dokonca si dovoľuje vysloviť pochybnosť, či samotný spotrebiteľ bol svojím právnym zástupcom oboznámený so všetkými dôsledkami svojho konania.

9. Žalobcovia v replike uviedli, že je síce pravdou, že zákon o spotrebiteľských úveroch obsahoval nesprávny vzorec na výpočet RPMN, avšak v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy (dňa 20.6.2006) už bol od 15.5.2006 platný zákon č. 264/2006 Z.z., ktorým sa novelizoval zákon o spotrebiteľských úveroch v časti prílohy č. 1 zakotvujúcej nový (správny) vzorec na výpočet RPMN. Na základe ust. § 8 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa slovenská právna úprava už v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy obsahovala správny vzorec na výpočet RPMN o čom musel mať dodávateľ vedomosť, pričom takéto jeho konanie napĺňa skutkovú podstatu citovaného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa (zákaz klamanie spotrebiteľa). S účinnosťou už od 1.7.2001 Slovenská republika ústavným zákonom č. 90/2001 Z.z. v čl. 7 ods. 2 Ústavy SR prijala inter alia aj záväzky náležite transponovať smernice EÚ a v aplikačnej praxi aj napĺňať ciele týchto smerníc po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie. V oblasti ochrany spotrebiteľa (najmä finančného spotrebiteľa) EÚ prijala viaceré právne záväzné akty. Smernica 98/7/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. februára 1998, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 87/102/EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na spotrebiteľský úver zaviedla v Prílohe II matematický vzorec na výpočet RPMN vzťahujúci sa na spotrebiteľské úvery. V spotrebiteľskej zmluve napriek skutočnosti, že právna úprava na národnej a únijnej úrovni v čase uzatvorenia zmluvy ustanovovala matematický vzorec, ktorý je dodávateľ povinný používať pri výpočte RPMN, bola v Zmluve o poskytnutí flexipôžičky č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 20.6.2006 uvedená nesprávna výška RPMN v neprospech spotrebiteľa. Z tohto dôvodu je potrebné považovať vyjadrenie žalovaného, že v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy dňa 20.6.2006 náš právny poriadok neobsahoval dané ustanovenia, za nesprávne. Zo strany dodávateľa došlo k porušeniu zákazu uvádzať nepravdivé údaje spočívajúce v klamaní spotrebiteľa uvádzaním nepravdivého údaju o úrovni podmienok týkajúcich sa spotrebiteľských úverových zmlúv (nepravdivý údaj o výške RPMN), keď v prípade predmetnej zmluvy je nepochybné, vzhľadom aj na vyššiu úroveň úrokovej sadzby oproti RPMN, že RPMN je uvedená nesprávne, resp.

predstavuje nekalú podmienku, ktorá je neplatná a teda v predmetnej zmluve ako keby absentovala. Argumentáciu žalovaného, že žalobcovia v žalobe nepredložili výpočet RPMN považujú za irelevantnú, pretože prinajmenšom z pravidiel formálnej logiky je zrejmé, že RPMN vo výške 9,54 % nemôže byť správna, ak úroková sadzba je na úrovni 18,9 %, t.j. takmer dvojnásobne vyššia. Reálna výška RPMN predmetného spotrebiteľského úveru však predstavuje 21,50 %.

10. Určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru vo výroku rozsudku súdu je právnym následkom porušenia práv a povinností podľa osobitného predpisu, pričom takéto porušenie je späté s právom spotrebiteľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a nárok na primerané finančné zadosťučinenie predstavujú tzv. spojené nádoby, preto v predmetnej veci aj z dôvodu hospodárnosti konania ako žalobcovia v jednom konaní navrhujú súdu rozhodnúť v zmysle žalobného petitu. Pripustením argumentácie žalovaného by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považujú uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Primeranosť sumy 4.368,75 eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Napriek vadnému úverovému vzťahu žalobcovia doposiaľ úver dvojnásobne preplatili a napriek tomu žalovaný od nich požadoval zaplatiť ešte zvyšnú dlžnú sumu. Žalovaný nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností, ale naopak chce sa voči ním bezdôvodne obohatiť ešte o viac ako doposiaľ. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyselnosť a nezodpovednosť, zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiacim sa ako ľahkomyselné a nezodpovedné, vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí. Štát nemôže dovoliť, aby táto „nezodpovednosť a ľahkomyselnosť“ spotrebiteľov, ktorá je len prejavom ich slabosti, bola zdrojom neúmerných príjmov nič neproduktujúcich obchodníkov, keď jediným efektom ich činnosti je ochudobňovanie obyvateľov SR.

11. Na záver repliky žalobcovia uviedli, že argumentácia žalovaného týkajúca sa osobného bankrotu žalobkyne je vo vzťahu k meritu sporu absolútne nenáležitá. Práve skutočnosť, že boli nútení úver preplatiť až do dvojnásobnej výšky, pretože žalovaný konal úžerným spôsobom v rozpore s vnútroštátnym a úniijným právom viedla k tomu, že žalobcovia požiadali súd o oddženie formou osobného bankrotu. Za situácie, keby žalovaný podnikal v súlade s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa a rešpektoval princípy dobrých mravov a poctivosti, nemuselo by zo strany spotrebiteľov dochádzať k takýmto krokom.

12. Žalovaný v duplike uviedol, že zákon č. 264/2006 Z.z. bol síce v čase uzavretia Zmluvy o úvere platný, avšak nebol účinný. Táto skutočnosť nastala až 1.7.2006, teda po uzavretí Zmluvy o úvere. Nie je preto pravdivé tvrdenie žalobcov, že zo strany dodávateľa došlo k porušeniu zákazu uvádzať nepravdivé údaje spočívajúce v klamaní spotrebiteľa uvádzaním nepravdivého údaju o úrovni podmienok tykajúcich sa spotrebiteľských úverových zmlúv. Dodávateľ v tomto prípade postupoval prísne v medziach zákona a na výpočet RPMN použil vzorec, ktorý mu prikazoval zákon. V tejto súvislosti dal do pozornosti aj zákaz retroaktivity. Podľa jeho názoru nie je preto možné sankcionovať dodávateľa za nepoužitie zákonného ustanovenia, ktoré v čase uzavretia zmluvy nebolo účinné. Žalovaný preto naďalej tvrdil, že RPMN uvedená v Zmluve o úvere je uvedená v súlade so zákonom. Ako už uviedol, vzorec na výpočet RPMN nebol v čase uzavretia Zmluvy o úvere uvedený zákonodarcom správne, a preto je údaj o výške RPMN nižší ako úroková sadzba.

13. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 04.08.2021 uviedol, že žalovaný v 2. rade si v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 8Csp/31/2021 uplatnil primerané finančné zadosťučinenie vo výške 4.794,41 eur. Základ tohto nároku videl v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov vedenom pod sp.zn. 19Csp/102/2016, kde bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný. Predmetom konania bolo určenie, že žalovaný sa je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o poskytnutí flexipôžičky č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 20.6.2006. Podľa jeho názoru ide v uvedenom prípade zo strany žalobcov o zjavnú snahu o zneužívanie ochrany spotrebiteľa a neprimerané obohacovanie sa, nakoľko jeden z nich už podal žalobu o primerané finančné zadosťučinenie dvakrát v tej istej výške, len s odlišným odôvodnením v čom vidí porušenie svojich práv.

14. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, podľa ktorého právny predchodca žalovaného (SLSP, a.s.) a žalobcovia uzavreli dňa 20.6.2006 Zmluvu o poskytnutí flexipôžičky č. XXXXXXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol záväzok žalovaného poskytnúť žalobcom peňažné prostriedky ako spotrebný úver a žalobcovia sa zaviazali, že poskytnuté peňažné prostriedky vrátia, zaplatia úroky, poplatky a splnia ďalšie záväzky podľa zmluvy. Zmluvné strany dohodli základné zmluvné podmienky a to výšku úveru: 130.000,-Sk, lehotu splatnosti: 60 mesiacov, druh úrokovej sadzby: pevná počas celej lehoty splatnosti úveru, čerpanie úveru: jednorazovo dňa 20.6.2006, celkový počet splátok: 60, dátum 1. a poslednej anuitnej splátky: 20.7.2006 a 20.6.2011, výšku úrokovej sadzby platnej ku dňu chválenia úveru: 18,9 % ročne, mesačnú anuitnú splátku: 3.365,12 Sk, celkovú výšku úrokov: 75.057,46 Sk a celkovú čiastku, ktorú musí dlžník zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom 205.057,46 eur. Ročná percentuálna miera nákladov činila 9,54 %.

15. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah vo forme zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvný vzťah strán sporu, založený na základe vyššie uvedenej zmluvy o úvere, spadá pod úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť.

16. Súd preskúmal predmetnú úverovú zmluvu, či táto vyhovuje náležitostiam tak ako ich určuje zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení v § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z..

17. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o splátkovom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, je ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), absencia ktorej náležitosti má za následok, že tento úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie celkových nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber úveru, pre toho - konkrétneho spotrebiteľa najvýhodnejšieho. Zákon veriteľovi ukladal povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o RPMN vypočítaný podľa vzorca stanoveného v prílohe tohto zákona, preto pokiaľ tak veriteľ postupoval, konal v súlade so zákonom a nemožno mu vytknúť nesprávny postup aj keď v skutočnosti RPMN uvedená v zmluve nezodpovedá skutočnosti. Ako je známe, vzorec pre výpočet RPMN uvedený v prílohe zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.6.2006 bol chybný, čo bolo spôsobené nesprávnou transpozíciou smernice Rady č. 87/102/EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru z 22. decembra 1986 v znení smernice Rady č. 90/88 z 22. februára 1990. Chybná transpozícia smernice nemôže mať za následok priamy účinok smernice vo vzťahu medzi jednotlivcami (bez ohľadu na to, či ide o fyzické alebo právnické osoby), ale len vo vzťahu medzi jednotlivcom a štátom (vertikálny priamy účinok). V tomto prípade je rovnako vylúčený aj nepriamy účinok smernice, teda výklad a aplikácia vnútroštátnych predpisov spôsobom, aby boli dosiahnuté požiadavky stanovené touto smernicou. Takémuto účinku bráni zásada contra legem, v zmysle ktorej nie je súd povinný použiť taký výklad právnej normy, ktorý by bol v protiklade so znením vykladaného predpisu. Ak teda zákon o spotrebiteľských úveroch stanovil určitý matematický vzorec pre výpočet RPMN, nemožno ani eurokomformným výkladom tohto zákona dospieť k tomu, že výpočet RPMN má byť prevedený inak. Vzhľadom k tomu, že Zmluva obsahovala výpočet RPMN podľa vtedy platného a účinného zákona o spotrebiteľských úveroch, úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov a teda ani neexistuje žiadny nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) tak, že v plnej miere úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

19. Proti rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia. Odvolanie podali z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie

žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že zmluva obsahovala výpočet RPMN podľa platného, aj keď chybného vzorca na jeho výpočet a preto takto vypočítaná RPMN nemôže mať za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súdu prvej inštancie žalobcovia vytýkali, že sa pri úvahách o správnosti RPMN, v kontexte s hodnotením chybného vzorca, nielenže neriadil aplikačnou praxou Krajského súdu Prešov, ako súdu odvolacieho, ale sa k tejto praxi ani nijako nevyjadril, prečo sa od nej tak zásadným spôsobom odchyľil. Namietali, že z ust. § 2 písm. c/ a § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že RPMN nemôže byť menšia ako je ročná úroková sadzba. Súd prvej inštancie sa odchyľil aj od vlastnej aplikačnej praxe, keď rozsudkom sp. zn. 8C/81/2016, zo 6.5.2020, ktorý sa stal právoplatným 11.7.2020, ktorým posudzoval správnosť RPMN v úverovej zmluve z 5.8.2005 dospel k logickému záveru, že RPMN nemôže byť nižšia ako je úroková sadzba a poukázal na povinnosť dodávateľa postupovať s odbornou starostlivosťou a zohľadniť pri výpočte RPMN všetky náklady s poskytnutím úveru spojené (odôvodnenie 18.). Nakoľko tak dodávateľ nepostupoval a RPMN uviedol nižším percentom, ako bolo percento ročnej úrokovej sadzby, určil úver za bezúročný a bez poplatkov. Navrhli, napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný. Podľa názoru žalovaného, súd prvej inštancie zistil správne skutkový stav a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci a je vo všetkých výrokoch vecne správne. V tejto súvislosti žalovaný opätovne uvádza, že Zmluva o poskytnutí flexipôžičky, reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 20.6.2006 obsahovala výpočet RPMN podľa vtedy platného a účinného zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, na základe čoho úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov a teda ani neexistuje žiadny nárok na primerané finančné zadosťučinenie a veritelia mali uloženú povinnosť vychádzať pri výpočte práve z tohto vzorca. Žalovaný naďalej zastáva názor, že ročná percentuálna miera nákladov uvedená v Zmluve je zohľadnením zákonnej požiadavky na túto zákonnú náležitosť. Žalobcovia do dnešného dňa nepredložili výpočet RPMN, ktorý by spochybňoval jej správnosť. Len tvrdenie o tom, že tento údaj je nesprávny, keďže je nižší ako dojednaná úroková sadzba, podľa názoru žalovaného nepostačuje na preukázanie nesprávnosti tohto údaju, najmä s akcentom na uvedené skutočnosti v prebiehajúcom konaní. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch stanovil určitý matematický vzorec pre výpočet RPMN, nemožno ani eurokomformným výkladom tohto zákona dospieť k tomu, že výpočet RPMN má byť prevedený inak.

21. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia 387 ods. 1 C.s.p. rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne a zároveň priznal žalovanému voči žalobcom nárok na náhradu odvolacieho konania v plnom rozsahu.

22. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

23. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

24. Podľa ustanovenia § 4 odsek 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa odseku 2 písm. g), Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí(6) obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

25. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy tohto zákona z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru.

26. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru v tom smere, že uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúcou z postavenia žalovaného ako dlžníka z úverovej zmluvy a že je namiesto aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj Zákon o spotrebiteľských úveroch platný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu *lex specialis*, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka.

27. Posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným typovou spotrebiteľskou zmluvou upravenou špeciálnym právnym predpisom, a to zákonom o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný bol od uzatvorenia zmluvy v postavení dodávateľa a žalobcovia v postavení spotrebiteľov. Žalobcovia zmluvné podmienky nemohli žiadnym spôsobom ovplyvniť. Právny vzťah účastníkov konania preto správne súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať osobitné náležitosti podľa § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení nespája s následkom neplatnosti zmluvy o úvere, avšak poskytuje spotrebiteľovi ochranu

28. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 4 odsek 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

29. Význam RPMN súvisí s jednoduchším orientovaním sa spotrebiteľov pri výbere úverového produktu. V jednom číselnom vyjadrení má totiž spotrebiteľ vyjadrené celkové náklady spotrebiteľa na úver reflektujúce nielen úroky, ale aj poplatky, a to so zreteľom na dobu splácania a výšku splátok.

30. Ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady spotrebiteľa vrátane úrokov a iných poplatkov priamo spojených s úverom. Inak povedané, ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady úveru pre klienta, ktoré obsahujú prvok úrokovej sadzby a prvok ostatných súvisiacich nákladov. Pod ostatnými súvisiacimi nákladmi sa rozumejú náklady na zisťovanie informácií, administratívu, prípravu dokumentov, záruky, poistenie úverov a pod.. Ročná percentuálna miera nákladov je dôležitým kritériom pre spotrebiteľa pri porovnaní úverov z hľadiska ich výhodnosti. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje ako povinnú osobitnú náležitosť písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmyslom uvedenej zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajov vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi.

31. V danom prípade bola podľa zistení súdu prvej inštancie ročná úroková miera úveru dohodnutá v predmetnej zmluve vo výške 18,9 % a RPMN úveru bola v zmluve uvedená vo výške 9,54 %. V zásade platí, tak, ako žalobcovia namietali v odvolaní, že vzhľadom na poplatky a ostatné náklady súvisiace s predmetným spotrebiteľským úverom, by RPMN úveru poskytnutého žalobcom mala byť vyššia ako dojednaná úroková sadzba z tohto úveru, a ak tomu tak nie je, možno údaj o RPMN považovať za nesprávny. V tomto prípade, však nemožno nechať bez povšimnutia, že uvedený nesprávny údaj o RPMN úveru v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcami bol spôsobený použitím nesprávneho vzorca pre výpočet RPMN, ktorý bol určený v prílohe zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch až do 30.6.2006 (teda aj v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy). Zákon č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.6.2006 v ustanovení § 4 ods. 2 písm. g) stanovil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň v § 2 písm. d) stanovil, že ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumie sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy tohto zákona z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa

spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru. Navrhovateľ mal teda zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj RPMN vypočítaný podľa vzorca stanoveného v prílohe uvedeného zákona. Ak tak postupoval, teda do zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviedol RPMN vypočítanú podľa vzorca určeného v prílohe zákona, konal tak plne v súlade so zákonom a jeho konaniu nemožno nič vytknúť a to napriek zrejmej skutočnosti, že v zmluve uvedená RPMN nezodpovedá skutočnosti. Je všeobecne známou skutočnosťou, minimálne medzi právnickou verejnosťou, že vzorec na výpočet RPMN uvedený v prílohe zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch až do 30.6.2006 bol chybný a táto chyba bola spôsobená zo strany štátu zlou transpozíciou smernice Rady č. 87/102/ EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru z 22. decembra 1986 v znení smernica Rady č. 90/88 z 22. februára 1990. Chybná transpozícia smernice nemôže mať za následok priamy účinok smernice vo vzťahu medzi jednotlivcami /bez ohľadu na to, či ide o fyzické alebo právnické osoby/ ale len vo vzťahu medzi jednotlivcom a štátom /vertikálny priamy účinok/. V tomto prípade je rovnako vylúčený aj nepriamy účinok smernice, teda výklad a aplikácia vnútroštátnych predpisov spôsobom, aby boli dosiahnuté požiadavky stanovené touto smernicou. Takémuto účinku bráni zásada contra legem, v zmysle ktorej nie je súd povinný použiť taký výklad právnej normy, ktorý by bol v protiklade so znením vykladaného predpisu. Ak teda zákon č. 258/2001 Z.z. stanovil určitý matematický vzorec pre výpočet RPMN, nemožno ani eurokomformným výkladom tohto zákona dospieť k tomu, že výpočet RPMN má byť prevedený inak. Podľa názoru odvolacieho súdu teda uvedenie nesprávneho údaju o skutočnej RPMN v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, ktoré bolo spôsobené výlučne použitím nesprávneho, ale v zákona č. 258/2001 Z.z. stanoveného vzorca pre výpočet RPMN, nemožno sankcionovať podľa § 4 ods. 2 písm. g) uvedeného zákona bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou daného úveru.

32. Na základe uvedených záverov odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobcov za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 387 C.s.p. v jeho napadnutom rozsahu potvrdzuje ako vecne správny.

33. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe nevyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06)

34. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalovanému s poukazom na úspech v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).